

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1976
FORFATTER:	Inge Ladegaard
TITEL:	"Gamle drenge" i Grænseborgen
KORT RESUME:	Sommerlejr for KFUM og FDF ved Vargård Strand. Indviet 1913

»Gamle drenge« i Grænseborgen

Men intet kan holde en gammel dreng
en søndag sidst i august,
da mødes jo hele det gamle slæng
trods gigt og værk og rust

(Otto Larsen 1948)

Ved Vargårde strand lige ud til Lillebælt byggedes i sommeren 1912 en barak, der allerede året efter afløstes af en »landkoloni«, tegnet af arkitekt Rasmus Christensen, Mindevej, Kolding. Denne lejr, der var beregnet til sommerophold for medlemmer af KFUM og FDF i Kolding, fik navnet »Grænseborgen« og indviedes i 1913 af et hold drenge med bl. a. landinspektør Axel Johansen som leder. Siden da, har den været rammen om mange, mange drenges sommeroplevelser, og hvert år, den sidste hele week-end i august er den samlingssted for flere generationer af tidligere spejdere og FDF'er.

Det er de »gamle drenge«, der rykker ind i deres barndoms paradys, og for en kort tid siger farvel til verden udenfor, snakker, ler og synger sammen med kammeraterne fra »dengang«.

Den første lejr af den art gennemførtes i juli måned 1931 og var en stor succes. Ophavsmand til ideen var prokurist Ejvind Petersen, Kolding, der selv kun kom til at deltage i den første »Gamle drenges lejr«.

Hensigten med lejren, er ganske enkelt, at give deltagerne lejlighed til at mødes med gamle kammerater for at opfriske minder fra sommerlejre og ture og til at tilbringe nogle fornøjelige timer sammen.

Denne institution, som »Gamle drenge« er, eksisterer endnu i bedste velgående, og man har netop — den sidste week-end i august 1976 — igen været sammen. Deltagerantallet var 50 og gennemsnitsalderen 59.9 år, så

de gamle drenge er snart ved at svare til etiketten på mere end een måde.

Blader man i dagbogen, der er omhyggeligt ført år for år, træffer man i »Revuen« fra 1935 på noget helt aktuelt, der lyder det nemlig:

»Lejrbålet — ak det blev en afbrænder, det er sørgeligt, at den slav hænder, men onkel Lassen havde omhu for sin tørre skov, og derfor fik vi ikke til ild at gøre — lov.«

Den onkel Lassen, der hentydes til, er ejeren af gården »Vargårde«, der sammen med sin kone var interesserede og meget gæstfrie værter for drengene, der holdt til i skovene og på Grænseborgen.

I referatet fra 1939 læser man:

»Selvom alt i borgen som altid var lyst og fredeligt, og lejrens dag var optaget af leg og sport, var der dog et skår i den sædvanlige sorgløse stemning, der plejer at råde her. Den højspændte nervøsitet, som lå i luften hele jorden rundt måtte også sætte sit præg på lejren, det stod på bristepunktet mellem krig og fred. Selv i »Gamle drenges lejr« glemte man mid-

dagsluren for avisen og radioen. En flyvemaskine, der summede højt over vore hoveder gav anledning til allehånde gisninger.«

Lejren afholdtes i 1939 d. 26. og 27. august, og når man husker, at Hitler gik ind i Polen d. 1. september forstår man lidt af situationen.

Mellem lejrene 1939 og 1940 må både hr. og fru Lassen fra »Vargårde« være døde, for i dagbogen læser man et referat af afsløring af en mindesten på Hejls kirkegård. Ved denne lejlighed udtaler ingeniør K. Konstantin Hansen, Kolding bl. a.: »Som et synligt bevis for vor taknemmelighed, har vi rejst en sten her på graven, den er fundet ved Vargårde strand i nærheden af »Grænseborgen«. . .«

I 1943 lød indbydelsen på, at man skulle samles lørdag d. 28. og søndag d. 29. august. Det blev vel nok den mest begivenhedsrige lejr, man har oplevet. Der var højspænding i luften, og i referatet kan man læse: — »ikke desto mindre stod K.A. op lidt før vejrhønen for at ringe hjem til konen, for at høre, om verden stod endnu, og om morgenavisen var kommet. Han

fik det opmuntrende svar, at centralen ikke svarede, at der var undtagelsestilstand, og at al offentlig trafik var indstillet. Det stod snart klart for alle, at man ikke kunne komme hjem, og gode råd var dyre.« Det viser sig så, at en »gammel dreng«, frisørmester Houborg, Kolding, i mellemtiden har henvendt sig til »Hauptmanden« i Kolding og forklaret ham, at hele byens ve og vel afhang af, at en flok gamle drenge slap uskadt ind til byen inden aften. Udstyret med et »Ausweis« til 45 mand, sørger han for, at hele flokken når hjem.

August 1945. Der var atter fred i Europa, og vi læser i dagbogen: »Nok var krigen forbi, men derfor fik vi alligevel ikke lov til at holde lejr i Grænseborgen, da den stadig var optaget af en tysk skole fra Berlin. Vi besluttede os så for Hejlsminde Badehotel, og spadserede søndag eftermiddag til Grænseborgen. Det var med vemod, vi så lejren optaget af tyskerne. Iøvrigt blev lejren grundigt inspiceret, og de tyske drenge sang for os.«

I 1946 vender man så tilbage til normale tilstande og indbyggelsen starter med ordene: »Grænseborgen er atter frigivet til sit egentlige formål — — lad os derfor sætte hinanden stævne den sidste søndag i august.« Lejrkontingentet var dette år 5,00 kr. og der afleveredes rationeringsmærker til smør,

rugbrød og franskbrød og sukker i naturalier.

»Det var tydeligt at se, at bilerne rigtig var kommet i gang igen. En overgang var der parkeret 17 luksusbiler og et par lastvogne udenfor«, læser vi i bogen 1947. Dette år var der 65 deltagere, og gennemsnitsalderen var 39 år.

Lejren 1948 var en stor succes. Der var 75 deltagere fra 23 forskellige byer. Brødrene Faurby dominerede med 9 deltagere og vandt håndboldkampen.

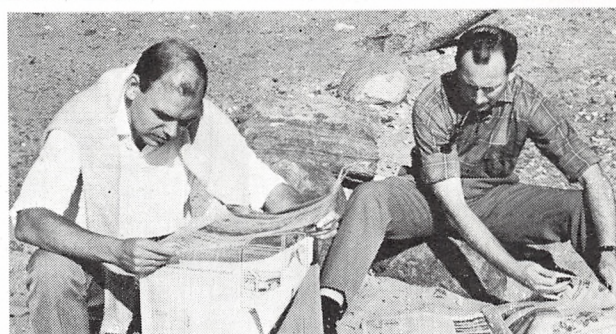
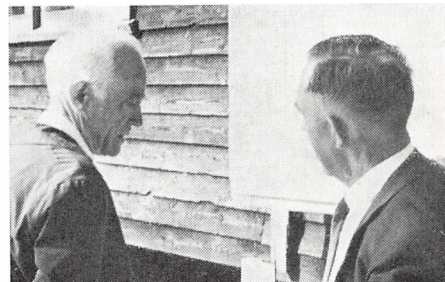
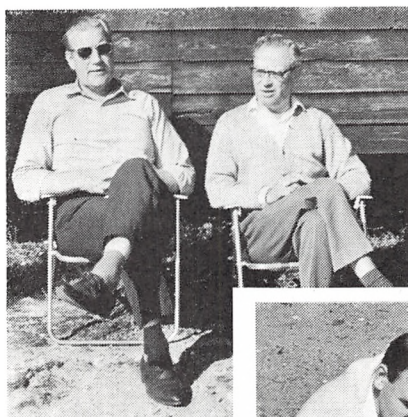
I 1950 udkaster en af deltagerne, Jens Feirup, Kolding, den tanke, at »Gamle drenge« skal tage sig på, at få Grænseborgen bragt i stand, og arkitekterne Jørgen Schmidt, Århus og Bay Hansen, Greve strand, påtager sig at lave tegningerne til ombygningen.

På generalforsamlingen i 1951 redegøres for, at ombygningen har kostet 22.000 kr. »men ved håndværkeres og leverandørers velvilje skal der kun betales ca. 18.000 kr.«

Det fremgår af dagbogen, at der stadig er et godt og solidt fremmøde den sidste week-end i august, og læser man deltagerlisterne igennem ser man, at den overvejende del er gengangere fra år til år. En meget trofast deltager, der har været med fra starten, er den tidligere divisionschef for KFUM-spejdere, maskinhandler Harald Petersen, der har optaget en hel del film af livet i og om Grænseborgen.

Det sker jævnligt, at lejren besøges af gamle drenge, der har slået sig ned i udlandet, og i referatet for 1975 læser vi: »Fra vor gamle ven, Robert Nielsen fra Canada, fik vi hver en canadisk dollar årgang 1975 som erindring.«

Hos den mangeårige formand, typograf A. Varming, Strandhuse, ligger den morsomme og velførte 45 år gamle dagbog. Det er spændende, hvor mange år endnu, der vil blive skrevet i den.

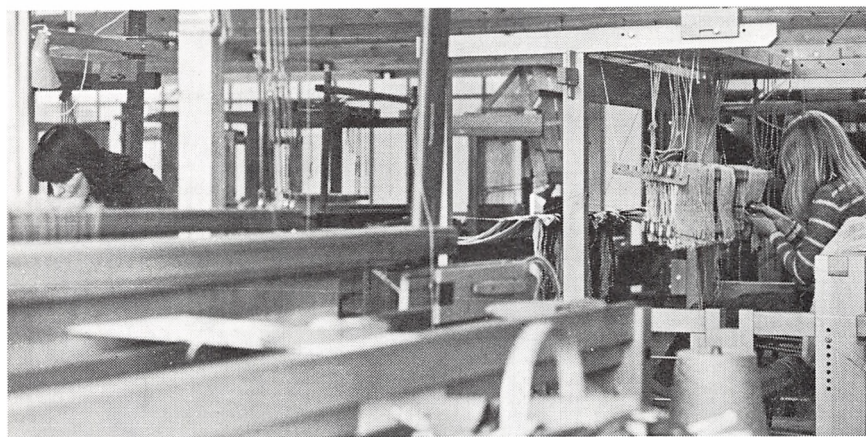

Fotos fra »Gamle drenge«-lejren 1976.

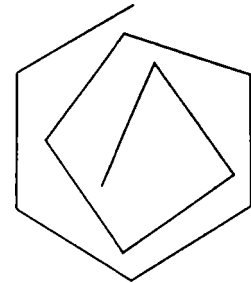

Så mødes vi atter og sluttes i ring og finder os selv inden længe, og væk er de år, der gik hen som i spring, og sænket er atter fortryllesens ring, for vi er her igen, gamle drenge.

Keramisk formgivning tekstil formgivning tegning og grafik

På grund af den nye lærlinge-
lovs bestemmelser om dagunder-
visning af håndværksfag, er
mange fag nedlagt på Kolding
tekniske skole, og mange fagom-
råder er hel eller delvis forsvun-
det, sådan at det blev mere og
mere teknisk. Det var ligesom de
kreative områder forsvandt.

En af årsagerne til, at skolen
søgte etableret kunsthåndvær-
kerundervisningen knyttet her-
til har været savnet af disse om-
råder og ønsket om fortsat at
være med til at fostre kunstnere
i hvert fald kunsthåndværkere.

Skolens kunsthåndværkerafde-
ling, som er den eneste af sin art
udenfor København, går nu ind
i sit 10. undervisningsår med
175 studerende og ca. 30 lærere
fordelt på faglinierne: tegning
& grafik, tekstilformgivning og
keramisk formgivning og håber
på en snarlig oprettelse af stu-
dielinierne for beklædnings- og
møbelformgivning, således at
skolens samlede fagkompleks
endelig opfyldes.

Målsætningen for undervis-
ningen er at udvikle formgivere,
der er kvalificerede til at arbej-
de som fremstillere af unika ar-
bejder håndværksmæssigt ud-
ført, og at udvikle formgivere